

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor

în învinuirea lui

Cristina Ceban

(art. 311 alin. (2) lit. a), art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1811/2023
Nr. PIGD 1-19084430-01-Ira-16112023)*

Recursuri depuse după 01 septembrie 2023 respinse deoarece decizia instanței de apel privind respingerea apelului ca fiind tardiv nu este eronată în condițiile în care sentința a fost plasată pe portalul instanțelor judecătorești și a devenit accesibilă publicului, inclusiv recurentei.

29 ianuarie 2026

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Natalia Clevadî

Instanța de apel: Silvia Cecan, Liubovi Brînza, Dorin Dulghieru

Textul corespunde originalului

Judecând, în lipsa părților, recursurile în cauza penală privind învinuirea Cristinei Ceban,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Alexandru Negru, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Cristina Ceban s-a născut în anul 1989 în mun. Chișinău. Ea a fost învinuită în baza art. 311 alin. (2) lit. a), art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal.

2. Cristina Ceban a fost apărută de avocații Violeta Andriuță și Aurelia Mîrzîncu.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Cristina Ceban și-a recunoscut vina însă a refuzat să facă declarații detaliate. Ea a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnată la o pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 1.500 de unități convenționale. Instanța de apel a respins apelul declarat de avocatul Violeta Andriuța, ca fiind depus peste termen.

4. La 01 noiembrie și 24 noiembrie 2023, apărătorii Aurelia Mîrzîncu și respectiv, Violeta Andriuța au declarat recursuri. Ele au solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 24 ianuarie 2019 și s-a finalizat la 27 martie 2019. Prima instanță a examinat cauza în perioada 29 martie 2019 –14 iulie 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 16 august 2022 - 03 octombrie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 16 noiembrie 2023.

ÎN FAPT

6. Cristina Ceban a fost învinuită că, la 07 octombrie 2018, a depus, la Inspectoratul de Poliție Rîșcani, al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, o plângere privind comiterea de către Roman Deleu și Vladimir Condrea a unei infracțiuni grave. În baza plângerii a fost pornită cauza penală nr. 2018021286 conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal. Prin ordonanța procurorului din 07 decembrie 2018, s-a dispus scoaterea lui Roman Deleu și Vladimir Condrea de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii. Aceste fapte au fost încadrate în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal.

7. Cristina Ceban a mai fost învinuită că, la audierea în calitate de parte vătămată în cadrul cauzei penale nr. 2018021286, fiind preîntâmpinată conform

art. 312 Cod penal de răspundere penală, a prezentat cu bună-știință, declarații mincinoase. Ea a afirmat în mod neadevărat că, la 07 octombrie 2018, Roman Deleu și Vladimir Condrea, în apartamentul nr. 167 din str. Ceucari 2/4, mun. Chișinău, prin constrângere fizică și psihică ar fi întreținut cu ea raporturi sexuale neconsmițite. Aceste fapte au fost încadrate în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal.

8. La 14 iulie 2022, prin [sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani](#), Cristina Ceban a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a), art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal și condamnată la o pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 1.500 de unități convenționale. Instanța a reținut că probele administrate confirmă vinovăția inculpatei. La individualizarea pedepsei s-a ținut cont de comiterea a două infracțiuni mai puțin grave, lipsa antecedentelor penale, aflarea la întreținerea inculpatei a unui copil minor și faptul că acțiunile prejudiciabile au vizat două persoane. Sentința a fost pronunțată la 14 iulie 2022 în prezența inculpatei și a apărătorului acesteia (f.d. 142). La 15 iulie 2022 sentința a fost publicată [pe portalul instanței](#).

9. La 12 august 2022, apărătorul Violeta Andriuță a depus apel. Ea a solicitat repunerea în termen a apelului și casarea sentinței în latura pedepsei. Apelanta a solicitat repunerea în termen deoarece în perioada 22 iulie 08 august 2022 a fost în afara țării.

10. La 03 octombrie 2023, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelul, ca tardiv. Instanța a reținut că sentința a fost pronunțată public la 14 iulie 2022 în prezența inculpatei și a apărătorului acesteia (f.d. 142). Instanța a explicat modul și termenul de atac în situația unui eventual dezacord cu sentințe pronunțată. Potrivit ștampilei Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani, cererea de apel, semnată de avocatul Violeta Andriuța, a fost depusă la 12 august 2022 (f.d. 158), după expirarea termenului legal de 15 zile pentru declararea apelului. Motivele invocate de apărător în susținerea cererii de repunere în termen nu sunt plauzibile. Apărătorul urma să manifeste diligență și să exercite calea de atac în termen. Aflarea peste hotarele țării, nu constituie un temei de repunere în termen. Acest eveniment nu a constituit un obstacol la exercitarea în termen a căii de atac. Decizia motivată a fost pronunțată la 03 octombrie 2023.

11. La 01 noiembrie 2023, apărătorul Aurelia Mîrzîncu a depus recurs în baza art. 427 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală. Ea a solicitat casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare. Recurenta a invocat că instanța de apel a respins în mod neîntemeiat apelul ca fiind depus tardiv. Instanța de apel nu s-a expus motivat asupra argumentelor apărării și nu a analizat probele anexate la cererea de apel. Instanța a respins apelul ca tardiv din motiv că inculpata și apărătorul acesteia au fost prezenți la pronunțarea sentinței din 14 iulie 2022. Părților nu le-a fost pusă la dispoziție copia sentinței, aceasta fiind expediată prin poșta electronică abia la 22 iulie 2022. Apărătorul nu a recepționat e-mailul la

acea dată din motiv că ieșea din țară. La 08 august 2022, la revenirea în țară, apărătorul a recepționat copia sentinței și a depus cerere de apel.

12. La 24 noiembrie 2023, apărătorul Violeta Andriuța a depus recurs prin care a solicitat casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare. Ea reiterează motivele din prima cerere de recurs. Recurenta invocă nepublicarea sentinței și examinarea nejustificată a apelului în lipsa sa și a apărătorului.

13. La 16 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. Careva referințe nu au fost depuse.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Articolul 230 alin. (2) Cod de procedură penală, prevede următoarele:

„În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”

15. Articolul 402 alin. (1), (4) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.”

16. Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală:

„(1) Apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale”.

17. Cererea de recurs a fost depusă după 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

3) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 03 octombrie 2023. Recursurile au fost declarate la 01 și 24 noiembrie 2023. Având în vedere că termenul pentru depunerea recursului era de două luni, recursurile au fost înaintate în termen.

19. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele

invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85).

20. Recurenții, invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală. Ei critică soluția instanței de apel de respingere a apelului ca tardiv. Aceștia susțin că, deși au fost prezenți la pronunțarea sentinței, copia sentinței motivate nu le-a fost pusă la dispoziție, fiind expediată prin e-mail abia la 22 iulie 2022. Apărătorul nu a recepționat e-mailul din motive obiective fiind în afara țării. La 08 august 2022, la revenirea în țară, a recepționat copia sentinței și a depus cererea de apel la 12 august 2022. Consideră că termenul de apel ar trebui să se calculeze din 08 august 2022.

21. Părțile au obligația de diligență de a se interesa de soarta cauzelor sale (*mutatis mutandis* dec. CtEDO [Van Harn v. Germania](#), 2007), iar nerespectarea acestei obligații îi poate lipsi de dreptul de a cere repunerea în termenul de atac. Sentința integrală a fost pronunțată la 14 iulie 2022, în prezența condamnatei și a apărătorului acesteia (f.d. 142). Peste o zi, la 15 iulie 2022 aceasta a fost plasată pe [portalul](#) instanței și a devenit astfel accesibilă publicului, inclusiv recurentei și apărătorilor ei. Condamnata nu se afla în detenție și avea posibilitatea de a verifica evoluția cauzei sale prin mijloace elementare de informare, precum accesarea platformei oficiale a instanțelor de judecată. Recurentul nu a justificat în mod credibil care au fost impedimentele obiective care l-au împiedicat să acceseze aceste informații. Lipsa de diligență nu poate constitui temei pentru repunerea în termenul legal de recurs, în condițiile în care sentința a devenit publică, iar accesul la aceasta a fost posibil și rezonabil asigurat. În această cauză termenul de apel de 15 zile a expirat cel târziu la 30 iulie 2022. Instanța de apel și-a motivat suficient soluția de respingere a cererii de repunere în termen și de respingere a apelului ca tardiv. Prin urmare, recursurile sunt vădit neîntemeiate.

22. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile avocaților Aurelia Mîrzîncu și Violeta Andriuța împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Alexandru Negru